

Motion till riksdagen 2012/13:Sf208

av **Caroline Szyber (KD)**

Översyn av utlänningslagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lägre beviskrav för barn i utlänningslagen genom att ”synnerligen ömmande omständigheter” ersätts av ”särskilt ömmande omständigheter”.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av utlänningslagen i syfte att förtydliga lagen med särskild betoning på hur barn- och rättighetsperspektivet kan stärkas.

Motivering

Det finns inget som påverkar mig så starkt som berättelser om hur människor flyr från svåra förhållanden med krig, svält, våldtäkter, trakasserier, tortyr och våld. De flyr från svåra umbäranden och ofta med risk för sitt eget liv. Många gånger är det barn som flyr, ensamma eller tillsammans med sin familj. Ibland glöms det bort att flyktingbarn är just barn – barn som inte har valt sitt öde, barn som ofta bär med sig svåra upplevelser. Många barn flyr tillsammans med sin familj där föräldrarna ofta mår mycket dåligt. En del skiljs från sina föräldrar och får kanske aldrig möjlighet att återse dem. Andra barn återförenas med sin familj efter flera år.

Den 3 mars förra året tecknade regeringen en överenskommelse med Miljöpartiet om migrationspolitiken. Överenskommelsen innebär att politiken blir mer human. Några exempel är att rätten till hälso- och sjukvård utvidgas för grupper som idag saknar tillgång till subventionerad hälso- och sjukvård. Alla barn som finns i Sverige ska ha rätt att gå i skolan. Särskild hänsyn ska tas till barns situation och det ska bli förändringar när det gäller återförening för familjer.

År 2006 ändrades utlänningslagen genom att begreppet ”humanitära skäl” ersattes av undantagsregeln ”synnerligen ömmande omständigheter”. Tanken

Fel! Okänt namn på

var att de som med den nya lagstiftningen beviljades asyl antingen skulle flyktingförklaras eller klassas som skyddsbehövande. Det framgick också av den nya lagstiftningen att barns asylskäl inte behövde vara lika starka som de vuxnas. I migrationsöverenskommelsen ingick att göra en kartläggning av bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter. Denna kartläggning presenterades i våras. Den visade att det inte gick att komma fram till ett ordentligt svar på frågan om tillämpningen eftersom så många olika delar ändrats. Det är svårt att få en riktigt rättvisande jämförelse.

Barnombudsmannen har gjort en genomlysning av praxis som visar att den nya lagstiftningen tillämpas mycket restriktivt, även när det gäller barn. Barns möjligheter att få uppehållstillstånd har, enligt Barnombudsmannen, snarare begränsats genom att Migrationsöverdomstolen har en snäv tolkning. Det är en sak om praxis följer lagen och en annan sak om man tycker att praxis blir rimlig och bra.

Kristdemokraterna anser att det behövs förändringar och vill att kraven för barn ska vara lägre ställda genom ett förtydligande i lagtexten. Jag föreslår att utlänningslagens 5 kap. 6 § andra stycket preciserar att barn kan beviljas uppehållstillstånd när "särskilt ömmande omständigheter" föreligger. Även fortsättningsvis ska hälsotillståndet beaktas och även anpassning till Sverige och situationen i hemlandet. Jag vill alltså ha lägre beviskrav för barn i utlänningslagen.

Det behövs också en tydligare hänvisning till barnkonventionen i utlänningslagen. Barnkonventionen är ännu inte svensk lag men vi arbetar för att förändra det. Även om konventionen inte är lag är vi ändå förpliktade att följa den. Det gäller inte minst ensamkommande barn som varken har föräldrar eller andra vuxna som för deras talan. Rent generellt bör utlänningslagen präglas mer av ett rättighetsperspektiv. Barn måste få komma till tals i migrationsdomstolarna. Utlänningslagen behöver förtydligas på ett antal punkter och barn- och rättighetsperspektivet i den stärkas.

Reformeringen av migrationspolitiken med den nya processordningen samt migrationsöverenskommelsen var i grunden ett bra första steg. Sverige måste nu gå vidare och se hur vi kan förbättra migrationspolitiken med målet att ha en generös, human och rättssäker migrationspolitik.

Stockholm den 21 september 2012

Caroline Szyber (KD)